

Plenum

Torsdag 24.1.2019 kl. 16.01—17.34

2.3. Muntlig fråga om användningen av utländsk arbetskraft (Ville Tavio saf)

Muntligt spörsmål MFT 238/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Till följande en fråga från sannfinländarnas riksdagsgrupp. Ledomot Tavio, varsågod.

Debatt

16.27 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Yle haastatteli työtöntä Juhaa, turkulaista laivanrakentajaa. Juha kysyi jutussa, miksi hän ei kelpaa töihin, vaikka telakat tarvitsevat lisää työvoimaa. Juhan kaltaisia työttömiä ammattimiehiä on pelkästään Lounais-Suomessa tuhansia. Kansalle on kerrottu, että Suomessa on huutava työvoimapula. Todellisuudessa pula ei ole niin kova kuin kerrotaan, vaan kyse on usein pikemminkin halusta tuoda Suomeen lisää ulkomaalaista halpatyövoimaa. Ulkomaalaiset duunarit hankitaan töihin alihankkijoiden kautta alipalkattuina. Palkat ovat räikeästi alle suomalaisen sopimustason, ja suomalaiset duunarit saavat pysyä kotona.

Perussuomalaiset tahtovat ottaa työllisyyspolitiikkaan uuden suunnan, jossa Suomea rakennetaan suomalaisten voimin suomalaisella palkkatasolla. Kysynkin hallitukselta: aiotteko te parantaa suomalaisen duunarin asemaa niillä aloilla, jotka nyt suosivat ulkomaalaista halpatyövoimaa? [Leena Meri: Mitä vastaatte Juhalle?]

16.28 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustaja Taviolle ajankohtaisesta kysymyksestä. Olen tänään muun muassa Yle Porille tästä asiasta antanut haastattelun ja selvittänyt näitä taustoja siltä osin, mitä on minun vastualueellani — minun vastualueuttani ei ole työsuojelu eivätkä verokysymykset. Mutta olen kysyjän kanssa aivan samaa mieltä: kun Suomeen tullaan töihin, täällä tehdään töitä suomalaisin työehdoin. Puolustan sen takia myös yleissitovaa työehtosopimusta. [Eero Heinäluoma: Se on hyvä!] Minä olen selvittänyt näitä asioita ja kysynyt sitä, mitä taustoja tähän on saatavana. Olen saanut vastauksen Juhani Sundellilta TE-toimistosta, siis siltä alueelta, ja tässä on käsittääkseni niin, että on kaksi puolta: Kun tarvitaan sitä työvoimaa — minä ymmärrän sen yrityksen tilanteen, kun niiden tarvitsee kiireellisessä aikataulussa tehdä niitä asioita — niin jos ei ole saatavana suomalaista osaavaa työvoimaa, silloin sitä haetaan ulkomailta. Olen käynyt telakoilla vierailulla, ja tämä sama viesti on tullut [Puhemies koputtaa] koko tämän neljän vuoden ajan minulle, että tämä on ongelma, että käytetään alipalkattua työvoimaa, mutta silloin tullaan siihen [Puhemies: Aika!] valvontaan. Ja tämä on tietenkin iso haaste: millä me saamme ne resurssit siihen valvontaan, jotta me voimme puuttua tähän [Puhemies: Aika!] eikä mennä pelkkien huhujen perusteella.

Punkt i protokollet PR 147/2018 rd

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen tästä aihealueesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.30 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä ongelma on ollut pitkään tiedossa. Te olette ollut työministeri neljä vuotta, joten siksi tietenkin odotin teiltä konkreettisia toimenpiteitä, miten olette puuttunut siihen. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Te olitte kaksi vuotta hallituksessa!] Meillä olisi perussuomalaisella politiikalla parempi työllisyysaste, ja silloin olisivat töissä ensisijaisesti suomalaiset duunarit. Se on meille perussuomalaisille tärkeintä. Hallitus on tässä kuitenkin selvästi politiikallaan tietoisesti luonut kaksien työmarkkinoiden syntyä: on luonut ulkomaalaista halpatyömarkkinaa ja suomalaista työmarkkinaa. Työperäinen maahanmuutto on hyvä asia silloin, kun se suuntautuu sellaisille erityisaloille, joilla on aitoa työvoimapulaa, sitä perussuomalaiset eivät vastusta. Työllisyyspolitiikka on kuitenkin epäonnistunut silloin, kun ulkomaalaiset tuontityöntekijät syrjäyttävät samat taidot omaavat kotimaiset työntekijät. Jotkut yritykset saavat siitä toki hyötyä. Lasku lankeaa kuitenkin veronmaksajille ja suomalaisille duunareille. [Puhemies: Kysymys!] Kysyn vielä: miksi ette ole oikeudenmukaistaneet koko järjestelmää ja laittaneet etusijalle suomalaista duunaria?

16.31 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa sovittiin, että tarveharkinnasta ei luovuta, ja sitä olen puolustanut. Tarveharkinnasta ei ole luovuttu juuri näitten kysymysten takia, mitkä nostitte esille.

Toisekseen, jos yritys, tai kun yritys — ei ”jos” vaan ”kun” — tarvitsee osaavaa työvoimaa ja jos ei se löydä sitä suomalaisesta työvoimasta, se hakee sen muualta. Tämä on täysin ymmärrettävää. Silloin jos tänne tullaan ulkomailta töihin, noudatetaan suomalaisia työehtoja — piste. Tämä on ehdottomasti näin. Mutta pitää ymmärtää, että minä en ole vastuussa työsuojelusta, työsuojelupiirit vastaavat siitä valvonnasta, [Leena Meri: Työllisyydestä olette!] ja harmaasta taloudesta ja veroasioista vastaa VM. Minä olen hoitanut omaa leiviskääni niillä keinoilla, mitä minulla on. Ja puhutaan faktoilla, kun tätä asiaa selvitetään: jos todetaan, että on käytetty väärin työvoimaa, niin siihen pitää puuttua ja siihen pitää silloin myös määrätä resursseja, ja tätä hallitus on tietenkin pyrkinyt kaikin keinoin tekemään.

16.32 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ketjutetut urakkasopimukset ovat iso ongelma työmailla. Lopullista vastuunkantajaa on vaikea löytää, kun ongelmia esiintyy, ja niitä esiintyy aivan liian paljon.

Arvoisa ministeri, oletteko valmis harkitsemaan mallia, että lainsäädännössä määriteltäisiin raja, kuinka monta tasoa ketjutetuissa urakoissa saa olla? Joissain maissa tällainen malli on jo käytössä. [Eero Lehti: Neuvostoliitossa oli!]

16.33 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minähän olisin tähän kyllä valmiina, tällaiseen ketjuvastuuseen. Minä olen siitä puhunut jo viime vaalikaudella moneen kertaan. Tiedän, että mitä pidemmälle ketju menee, sitä vaikeampaa ja hämärämpää on puuttua näihin epäoikeudenmukaisuuksiin, varsinkin alihankintaketjussa.

Kun ollaan puhuttu harmaan talouden torjunnasta, se tarkoittaa sitä, että sinne pitää sitten määrätä resursseja, suomeksi sanottuna rahaa. Tämä on tietenkin ollut koko ajan tässä

Punkt i protokollet PR 147/2018 rd

haastavassa tilanteessa vaikeaa, mutta kyllä hallitus on tehnyt toimenpiteitä harmaata taloutta vastaan. Veronumeron käyttöön varmaan vastaa valtiovarainministeri Orpo, hänellä on siitä varmaan parempaa tietoa kuin minulla, mutta kyllä hallitus on tehnyt toimenpiteitä.

16.33 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin ei tuo ministeri Lindström ihan huonosti ole pärjännyt. Meillä on 72,5 prosenttia työllisyysaste tällä hetkellä. Arviointineuvostokin yllättyi siitä, kuinka hyviä tuloksia on saatu aikaan. Työttömyys 6,6 prosenttia, niin alhaalla ei ole oltu ikiaikoihin. On saatu paljon aikaan lukemattomilla eri toimenpiteillä.

Me olemme hallituksen päätöksellä parhaillaan selvittämässä veronumeron käyttöä. Meillä on rakennuslupa veronumero otettu käyttöön, ja siitä on erittäin hyviä kokemuksia. Selvitys on valtiovarainministeriöstä valmistumassa ihan näinä päivinä. Tutkitaan sen laajentamista telakka-alalle, ravintoloihin ja siivousalalle. Me palaamme tähän tässä salissa varmasti lähiaikoina. Siitä on ollut, niin kuin sanoin, erittäin hyviä kokemuksia. Se on hyvä tapa puuttua veronkiertoon tai harmaaseen talouteen tai eriarvoisuuteen suomalaisilla työpaikoilla.

Puhemies Paula Risikko: Vielä alkuperäisen kysymyksen esittäjän ryhmään. Edustaja Lehto, olkaa hyvä, lisäkysymys.

16.35 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainministeri Orpo totesi Talouselämän haastattelussa reilu vuosi sitten, että maahanmuuttoa tarvitaan, ja osin maahanmuuttoon liittyen te ehdotitte palkanalennuksia henkilöille, joilla on osaamisessa puutteita. Tämä koskee myös suomalaista duunaria. Te haluatte siis suomalaisillekin duunareille palkkojen alennuksen.

Hallitus toi työttömille aktiivimallin, jolla käytännössä pakotetaan työtön ottamaan vastaan mitä työtä tahansa ja tietysti minimipalkalla. Muuten työttömyyskorvaus alenee. Te haluatte ulkomaista työvoimaa ja suomalaisen duunarin palkat alas.

Kysynkin teiltä, ministeri Orpo: haluatteko te kyykyttää suomalaista duunaria tarjoamalla heille palkkaa, jolla ei tule Suomessa toimeen?

16.35 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Voi hyvän aika sentään! Enpä tunnista tuollaista haastattelua antaneeni. Olen sanonut, että meillä on haaste, ja se haaste on se, että jos on vajaa kielitaito ja vajaa ammattitaito, niin on vaikeaa työllistyä. Tämä koskee tietenkin erityisesti maahanmuuttajia, joilla on heikompi koulutus, heikompi kielitaito, mutta ihan samalla tavalla, jos on vajaatyökykyinen suomalainen työtön, vajaa-ammattitaitoinen, silloin on vaikeuksia työllistyä. Olen pohtinut sitä, miten me voisimme tukea heidän työllistymistään. En missään koskaan ole puhunut kaksista työmarkkinoista. On täysin väärin, että pyritte antamaan sellaista kuvaa ja jälleen kerran tämän maahanmuuttoon liittyvän keskustelun alla.

Frågan slutbehandlad.